

Kıs a Öykü Yarışması İkincisi Ali İRŞİ

Rumuz: Son Kapı

HAKİKAT KAPISI

— Başargan!
— Buyur anne!
— Deveci Pınarındaki bahçeye gidiyorum, öğleye sen de gel.
— Anne, biliyorsun ki dedem beni oraya sokmuyor.
— Merak etme; o bu sabah kasabaya gitti. Ben bahçedeki kuru dalları toplayacağım, sen de bana yardım edersin; hem öğle yemeğimizi orada yeriz, ayrıca sana diyeceklerim var.

Annemin söyleyecekleri herhalde çok özel olmalıydı ki beni bahçeye çağırıyordu. Birden aklıma geldi, yoksa !...

— Olur anne.

Köyümüz, dedemin dedesi önderliğinde bir asır önce kurulmuş. Adını şu anda yarısı çürümüş olan yaşlı bir söğüt ağacından dolayı Söğütlü koymuşlar. Daha önce neredeydiler bilmiyoruz ama biz her şeyimizle buraya aidiz. Suları az üç pınarımız var. Bir deremiz var ki, yazın dere demeye bin şahit ister.

Okulumuz yok. Beş yıl boyunca hergün, yaya olarak bir saat kadar süren kasabaya gider geliriz. İlkokulu bu yıl bitirdim. Devlet parasız yatılı sınavında da Köy Enstitüsünü kazandım. Köyümüzde devlet sınavını kazanan ilk kişiyim.

Devletin kayıtlarında herkesin adı bulunmaz. Nüfus cüzdanlarımız, ya oğlan askere gideceğinde ya da kız kocaya kaçtığında çıkartılır. Benim okula gidebilmem için mutlaka nüfus cüzdanımın olması gerekiymiş. Bunun için babamla annem, muhtarla birlikte ilçeye gittiler. Önce resmi nikâh yaptırmışlar, sonra da beni nüfusa kaydettirmişler. Yaşıtları arasında nüfus cüzdanı çıkartılan ilk çocuk ben olmuştum.

Doğduğumda bana dedemin adını vermişler. Fakat annem beni hep “Başargan” diye çağırır. “Çocuğu niçin asıl adı ile çağırıyorsun?” dendiğinde: “Kaynatama saygısızlık olur.” der. Bir gün ben de sordum: “Daha küçüksün, büyüdüğünde anlatırım” dedi; üstelemedim.

Dedemin adını taşıyorum ama aklım erdiğinden buyana ondan hiç sevgi görmedim. Köyün en güzel bahçesi onundu. Bahçeyi sulamak için pınarın aşağı tarafına bir de gölet yapmıştı. Yazın sıcak günlerinde içinde çocuklar yıkanır. Çocuklar, bahçedeki meyvelerden de istedikleri kadar yerler, ayrıca koyunlarına doldururlardı. Dedem hepsini göürdü fakat ses çıkarmazdı. Bahçe herkese serbestti; girmesi yasak olan tek kişi vardı, o da bendim.

Dedemin bu davranışına anlam veremiyordum. Birgün anneme nedenini sordum:

- “Oğlum, bu dedenin gönlü dar.” diye yanıtladı.
- “O ne demek?” dedim.
- “Büyüyünce anlarsın.” dedi.

Köyde herkes dedemi sayar, ninemi ve halalarımı da çok severler; fakat annemi ve -onun çocuğu olduğum için de- beni kimse sevmez. Bugüne kadar hangi kapıya vardıysam hep yüzüme kapandı. Hadi annem neyse ama ben daha çocuktum, kimseyle bir sorunum yoktu. Herkesi seviyordum, onların da beni sevmesini istiyordum. Öteki çocuklar bayramlarda ev ev dolaşıp, büyüklerin ellerini öperek çerez toplarlardı. Ama ben o kadar çok kapıdan çevrilmişim ki artık kimseye gitmez olmuştum. Oysa beni çağırarak, birilerinin bulunmasını ne kadar istiyordum. Sokakta bayramlaşmak için eline uzandığım amcalar daha yanlarına varmadan: “Tamam, öpmüşle beraber, gerek yok.” diyorlar; teyzeler ise ya: “Elim dolu.” diyor, ya da ben öptükten sonra ellerini kalçalarına sürüyorlardı. Sessizce geçtiğimiz kimseler bile kendilerine uğursuzluğum bulaşmasın diye -şeytana tükürür gibi- sol taraflarına tükürürlerdi. Bana yapılan bu hakaretlere gizli gizli ağlıyordum fakat hiçbirini anneme anlatmıyordum. Çünkü onun derdi benden fazlaydı. Kaç kez onu şımarık halalarımın dayak yerken görmüştüm. Bazen babaannem de: “Zaten biz bu Kızılbaş kızını bir türlü temizleyemedik(!)” gibi kaba sözlerle onları desteklerdi. Oysa annem mis gibi kokardı; kendisinin ise ter kokusundan yanına varılmadığı zamanlar olurdu.

Babam çok sessiz biriydi; adeta kardeşlerine göz yumardı. Annem de kendine yapılanları babama hiç anlatmazdı. Bir gün: “Babama niçin söylemiyorsun?” dedim. “Burası benim evimin kapısı, şikâyet kapısı değil.” dedi.

Hiç arkadaşım yoktu. Çocuklar beni aralarına almazlardı. Anneleri: “Sakin onunla oynama, sana da Kızılbaş’lık bulaşır.” diye tembihlemişlerdi. Okula gidip geldiğimiz yol boyunca onlar guruplar halinde ayrı yürürler; bense yalnız giderdim. Karlı kış günlerinde kasabaya giden kızaklara yolda rast geldiğimizde onları bindirirlerdi ama beni almazlardı. Hatta bir keresinde kızağın birisine arkasından tutunmuştum. Çocukların sahibine haber vermesiyle adam kırbacını arkaya doğru salladı; sırtımda şaklayan kırbacın acısıyla ellerimi bırakmamla karların üzerine kapaklanmam bir olmuştu.

Soğuk bir günün sabahı yine okula gidiyorduk. Çocuklardan birkaçını kızağın biri alıp geçmişti. Ansızın önümüze koca bir köpek çıktı. Ötekiler toplu haldeydi, yalnız ve savunmasız olduğumu hisseden hayvan bana saldırdı. Her yer karla kaplı olduğundan kovalamak için taş bulamadım. Kaçamadım da; kaçmaya kalksam da zaten yetiştirdi. Umarsız kalmıştım; boğuştuk, köpek baldırımın bir parçasını kopardı. Bir süre sonra köpeği savmayı başardım ama bu sırada şalvarım parçalandı. Altımda külot bulunmadığından çıılçıplak kaldım. Poyrazlı havada titreye titreye köye döndüm. Eve gelinceye dek baldırımdaki kan durmuştu. Annem yaramı sardı, bir hafta okula gidemedim. Hayatımın dönüm noktalarından birini yaşadığım o gün beni kahreden şey,

ne beni kızağa almamaları ne de köpeğin ısırması değil; çocukların “Donsuz! Donsuz !” diye alay etmeleri idi. O günden sonra okula giderken elime değnek almaya başladım.

Bu olaydan sonra insanlara karşı hiçbir sevgim kalmadı. Artık bu köyde yaşamak istemiyordum. İçimi büyük bir hırs kapladı. Artık derslerime daha çok çalışacak ve bir gün buradan gidecektim. Dediğimi yaptım; hırsıma öğretmenim bile şaşırdı. Bu sınavı da o çalışmanın sonucunda kazanmıştım.

Annem “Gecikme ha.” diyerek gidince ne yapacağımı bilemedim. Yaz sonuydu, herkes orağı bitirmiş, harman dövüyordu. Buğdayın bereketi kaçır diye kimse beni dövenine bindirmezdi. Köyde gidecek başka yer olmadığından bahçe benim için iyi bir fırsattı. Ömrümde ilk kez gölette yıkanacaktım. Öğleyi beklemeden erkenden vardım. Baktım, annem epeyce çalı-çırpı toplamıştı. Beni görünce:

— Geldiğin iyi oldu. Çıkın direkte asılı, sofrayı gölgeliğe hazırla. Testiyi de doldur, ben geliyorum.

Gölgeliğe gittim, önce testiye pınardan su doldurup getirdim, sonra da çıkını direkten indirip sofrayı hazırladım. Az sonra işine ara verip geldi; bir yandan yemeğimizi yedik bir yandan da konuşmaya başladık.

— Bak oğlum, düne kadar daha çok küçüksün, aklın ermez diye sana söylemedim ama artık büyümüş sayılırsın. Başımızın üstünde dolanan bu karabulutların ve çakan şimşeklerin nedenini öğrenmenin vakti geldi. Deden, babaannen ve halaların bize karşı niçin böyle insafsızlar, bilmelisin.

Kendimce konuşulacaklara hazırlıklıydım ama yine de içim hoptu. Annemin böyle doğrudan söze girmesine alışkındım fakat beni heyecanlandıran şey yıllardır sustuğunun nedenini anlatma sırasının gelmiş olmasıydı.

Annem konuşmasına devam etti.

— Oğlum, biliyorsun ki ben komşu köy olan Mağaracık’lıyım. Bizim köy Alevi-Kürt köyüdür, burası ise Sünnî-Türk köyü. Bizde Sünnî’ye kız vermezler. Gerçi burada da Alevi’lerden kız almazlar ama dedelerin birbirleriyle yakın arkadaşlardır. Bir zamanlar Yunan’a karşı birlikte savaşmışlar. Birbirlerine can borçlular.

Birden irkildim. İki dedemin de kurtuluş savaşına katılmış olmaları ilgimi çekmişti. Heyecanla :

— Nerede savaşmışlar anne?

— Sakarya Meydan Muharebesi’nde, Nurettin Paşa komutasında birliktelermiş. Babam Kâzım Karabekir Paşa’nın emrinde Ermenilere karşı savaştıktan sonra batıya sevk edilmiş; kaynatam ise İkinci İnönü Harbi’nden sonra oraya gönderilmiş. Kader bu iki komşu köylüyü birliklerin yeniden yapılandırılması sırasında aynı bölükte buluşturmuş. Hemşeri olduklarını orada öğrenmişler. Aynı siperde günlerce çarpışmışlar; bir gün Yunan öyle şiddetli saldırmış ki sağ ve sol yanlarındaki siperdekilerin bir kısmı şehit olmuş, bir kısmı da geri çekilmiş. Bunların bulundukları

siper bir tepecikteymiş. Üç yanları düşmanla çevrilmiş ama öyle kahramanca direnmişler ki düşmanı yaklaştırmamışlar. Gâvur bakmış ki bunları alt etmek zor; o zaman başlamış uzaktan top ateşine. Ama bunlar aynı toprağın çocuğu, ikisi de cesur. Babam, “Arkadaşıma bir şey olmasın” diye kaynatamın üzerine kapanmış. Bu sırada da yaralanmış. Allah’ın hikmeti, top mermileri hep yanlarına düşüyormuş. Mermilerin dağıttığı topraklar bulundukları siperin üzerini örttüğünden toprak altında kalmışlar. Karşı ateş olmayınca bunları öldü zanneden düşman tepeyi ele geçirmek üzere hücumla kalkmış. İşte tam bu sırada Mustafa Kemal Paşa’nın: “Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı vatandaşın kanıyla ıslanmadıkça terk olunamaz.” emri birliklere ulaşmış. Bu emir üzerine askerimiz toparlanmış ve düşman hücumunu püskürtmüşler. Ortalık sakinleşince kaynatam babamı sırtlayıp doğru sıhhiye çadırına götürmüş. İyileşinceye kadar da başından ayrılmamış. Sıhhiye çadırındayken “Birbirimize can borçluyuz. Birbirimize canımızdan can alıp verelim.” diye sözleşmişler. Memlekete dönünce her ikisi de evlenmişler; burada baban doğmuş, Mağaracıkta da ben. “Kurşun geri döner ama biz sözümüzden dönmeyiz.” diyerek bize beşik kertmesi bile yapmamışlar. Mağaracık yolu buradan geçiyor ya, babam arkadaşına selam vermeden geçmezmiş.

Kasabaya gidiş-dönüşünde bize uğradığı; bazen de yatıya kaldığı için Kürt dedemi tanıyordum. Köyümüzden kimse karşısında konuşamazdı, çünkü ters konuşanın lafını ağzına tıkarı. Çekintisinden yanına varamayanlar arkasından: “Dinsiz Kızılbaş” diye küfrederlerdi. Annem onun için “Gönlü bol bir adamdır” derdi. Gönlü ne kadar boldu bilmiyordum ama onu ben de sevmiyordum. Köylünün anneme ve bana düşmanlığı onun yüzündendi. Eğer annem onun kızı olmasaydı annemi reddetmezler, çocuklar da benimle oynarlardı; hatta “Gönlüdar” dedem bile beni severdi. Mutluluğumuza engel olan kişi oydu. Bu duygularla kaç kez ona: “Gelme, defol !” diye bağırdım. Bize uğradığını duyduğumda o gün eve gitmezdim. Hatta bir defasında ona taş atmıştım. Taş başını sıyrıp geçmişti; beni görünce, ellerini yukarı kaldırıp: “Yarabbi! Bu çocuğun gönlü gözünü aç, onu insanlığa yararlı bir kul eyle.” diye dua etmişti. Fakat ben onun ne dediğini anlayacak yaşta değildim. Hâlâ ona kin besliyordum.

Okulda öğretmenimiz bizlere, şehitlerimizi rahmetle anmamızı, gazilerimize de saygı göstermemizi söylemişti. Kurtuluş savaşında savaşmış ve gazi olmuş birine kin tutmak ha! Olacak şey miydi? Kâlbimin yumuşadığını hissettim. Şimdi ise sorum başkaydı...

— Peki anne, “Gönlüdar dedem” niye beni sevmiyor?

— Köylünün baskısı yavrum, insan torununu sevmes mi hiç(!)... Hem, senin gördüklerin ne ki? Benim başımdan geçenleri bilsen şaşarsın...

— Ne oldu ki ?

—Babaannen beni görmeye geldiğinde “Güçlü-kuvvetli bir kız.” diye sevinmiş. Çünkü evde çalışacak biri gerekliymiş. Kendi kızlarının yıpranmasını istemiyormuş. Ben gelenlerin görücü olmalarından öte, babamın saygınlığını düşünerek hizmet ediyordum. Hatta pişirdiğim ketenin tereyağını diğer zamanlardakinden daha çok koydum.

Bizde başlıksız kız vermezler ama böyle bir şey söz konusu bile edilmedi. Babanla ben birbirimizi görmeden evlendik. O günkü koşullar öyleydi. Kız çocuğuna fikri sorulmazdı. Benim de, babama karşı çıkmam için bir gerekçem yoktu. Düğün için ne gerekiyorsa yapıldı ve gelin olup ata bindirildim. Köye kadar beni davul zurna eşliğinde getirdiler ama attan inince bir hengâme başladı ki anlatamam. İnsanların böyle safsatalara nasıl inandığına hâlâ şaşarım.

—Nasıl yani?

—Daha eve girmemiştik; “Önce Gâvur olacaksın, sonra da Kelime-i Şahadet getireceksin.” dediler. Şaşırdım, “Niçin?” diye sordum. “Hoca öyle söyledi.” dediler.

Bizim evimizde büyükçe bir Kur’an vardı, boyutundan dolayı adına Hafız Osman denirdi. Bunu diyen kadınların okuması bile yoktu, ben ise elifbayı sökmüş, kutsal kitabı iki kere okumuştum.

—“Olmaz öyle şey, bu saçmalık.” diye karşı çıktım; baktım ki anladıkları yok “Peki, hocaya sorun bakalım, bu kitabın neresinde yazıyormuş?” dedim.

Israrım üzerine hocaya gittiler. Hoca: “Onlar kuyrukcludur, kestikleri yenmez. Ayağının altında kiremit eriyinceye kadar yıkanması gerek.” demiş. “Hocam, kiremit erir mi?” diye sormuşlar. Bu sefer de: “Kırk kalıp sabunla yıkasanız da olur.” demiş.

Kadınlar başka bir şey sormadan “Yıkayacağız.” diye beni doğru çamaşırlığa götürdüler. “Ne yapıyorsunuz? Ben temizim!” dediysem de aldırış eden olmadı. Kimseyi de tanıımıyordum. Çırılçıplak soydular ve beni yıkamaya koyuldular. Başım köpüklüydü, hangisinin söylediğini göremedim. Biri: “Aaa bunun kuyruğu yok”, bir başkası: “Saçında da bit yok, sakın uyuz olmasın!” diyordu. Başka biri: “Kaç tane sabun var?” diye soruyor, diğer biri de: “Burada o kadar sabun yok, ben köye sabun aramaya gidiyorum.” diyordu. Kâh sıcak, kâh soğuk su; yıkadılar, yıkadılar. Sabun aramaya gidenler koca köyde kırk kalıp sabun bulamamışlar. Vakit geceyarısı oldu, kadınların hızı kesilmişti.

En sonunda baban dayanamamış:

—“Nedir bu saçmalık! Temizse temiz, pisse pis; yeter artık.” demiş. Zaten oradaki sabunlar da bitmişti. Yıkama işi yarıda kaldı.(!) O günden beri babaannen köyde kırk kalıp sabun bulamadıkları için hâlâ beni pis sayar.

—Anne, neden köylü bizi horluyor? Bu Alevilik nedir, Sünnilik nedir; Türklük nedir, Kürtlük nedir? Şimdi ben Alevi miyim, Sünni miyim; Türk müyüm, Kürt müyüm?

—Onlara sen karar vereceksin ama büyüyünce. Şunu bil ki işin özü insan olmaktadır. İnsan olmayı bilmeyen kişinin Alevi veya Sünni; Türk ya da Kürt olması neyi değiştirir!

Ben bu ayrımcılığa karşı yıllarca uğraş verdim ama başaramadım. Başarısın diye senin adını Başargan koydum. Dilerim ki sen başarısın.

—Anne, ben seni buradan götüreceğim.

—Nasıl?

—Nasılı var mı, köy enstitüsü'nü bitirince öğretmen olacağım ya; ondan sonra da seni yanıma alacağım.

Annem, bu çocuksu isteğime gülümsedi.

—Bak oğlum, bir kadının üç kapısı vardır; Baba kapısı, Koca kapısı, Ahiret kapısı. Artık bundan sonra benim gideceğim yer Ahiret kapısı'dır, dedi ve ekledi; şimdi iyi dinle, artık büyümüş sayılırsın; atalarımız "Gidip de gelememek, gelip de bulamamak var" demişler. Onun için gurbete gidecek kişi hısım akrabayı, konu komşuyu dolaşıp helâlleşir, senin de herkesle vedalaşman gerekiyor.

—“Anne, üzülmesin diye şimdiye dek köylünün bana nasıl davrandığını sana söylemedim ama” diyerek o güne kadar başımdan geçenleri anlattım ve: “Kimse bana kapısını açmıyor ki, kime gideyim?” dedim.

—Ben hepsini biliyorum, onun için sana köyümüzü kastetmedim.

—Peki, kimi kastettin?

—Mağaracık'taki dedeni !...

Birden durakladım. Bunca yıl ona yaptıklarımın sonra şimdi nasıl yanına gidecektim! İçimde bir pişmanlık vardı.

—Anne, ben şimdi onun yanına nasıl giderim?

—Yarın sabah eşekle gidersin, merak etme hayvan yolu bilir.

—Öyle değil; ben onu taşlamıştım. Ya “Bana niçin taş attın?” derse !...

—Sana yıllardır “O dedenin gönlü boldur” demiyor muyum; varınca göreceksin ve bana hak vereceksin. Ben ne biliyorsam babamdan öğrendim; aklına takılan her soruyu ona sor, yanıtını alacaksın. Hadi bakalım, sen çıkını topla; ben de çalı çırpıyı yükleneyim.

Çıkını topladım, içimi ertesi günün heyecanı sarmıştı; gölete girmeyi unuttum.

O sabah her günden daha erken kalktım. Şafak yenice söküyordu. “Çok selâm söyle, ellerinden öperim,” diyerek annem beni yolcu etti. Yolu biliyordum, hayli sarp bir patikayla ulaşılan köy yarım günden fazla çekiyordu. Burçak Deresi'ne varınca da hayvanı bir süre dinlendirmek gerekiyordu. Bizim köyün dağlarındaki ağaçlar seyrek ama yaylaya doğru çıktıkça ağaçlar sıklaştı. Yemyeşil ağaçların arasına dalınca hayat gözüme bir başka türlü görünmeye başladı. Ağaçlar adeta eğilip bana selâm veriyorlardı. Nereden gelip nereye gittiğimi, unutuverdim. “Artık dünya beni duysun” istiyordum. Dilimde okulda öğrendiğim bir marş, söylemeye başladım:

Annem beni yetiştirdi,

Bu ellere yolladı.

Al sancağı teslim etti,
Allah'a ısmarladı.

Sesim kâh derelerde kayboluyor, kâh karşı yamaçlardan yankılanıyordu. İkinciye doğru annemin köyü uzaktan göründü. Köye girerken çevremi köpekler sardı ama eşeğin üzerinde olduğum için korkmadım.

Dedemin evine vardığımda o kapısının önünde çıra yarıyordu. Beni görünce: "Hanım, gönlümün hasreti geldi" diye bağırdı. Anneannem: "Aaa, kimmiş o bakayım" diyerek koştu ve "Gülümün gülü" diyerek kucaklayıp öptü. Önce anneannemin elini öptüm, sonra da çekinerek dedemin eline uzandım; ama o: "Dur, önce hak et bakalım; ondan sonra" dedi.

Ne demek istediğini kestiremedim ama içimden bir his bunun kötü bir şey olmadığını söyledi. Ev iki katlı ve toprak damlıydı. Alt kat ahır olarak kullanılıyordu. Ön dış kısmındaki merdivenden yukarıya eve çıktık. Çamurla sıvanmış duvarda yan yana Atatürk ile Hazreti Ali'nin resimleri asılıydı. Akşam yemeğini yedik. Annemi ve diğerlerini sordu. Başım öne eğik cevapladım. Gece boyunca anlattıkça anlattı. Mağaracık köyü adını büyük bir kayanın içindeki küçük bir inden almış. Ataları padişahın kendileri hakkında verdiği "Katli vaciptir, öldüren şehit sevabı kazanacaktır." fermanından sonra o dağ senin, bu dağ benim; kaç kaç en sonunda buraya sığınmışlar. Daha sonra da çoğalıp köy oluşturmuşlar. Birkaç parça tarlası varmış ama asıl geçimleri hayvancılıkmış.

Anlattıkça coştı, coştukça anlattı. Sıkıldığını görünce dayanamadı:

—Neden başını kaldırmıyorsun?

—Ben sana taş atmıştım.

Gülerek elini uzattı:

—“Şimdi, elimi öpmeyi hak ettin” dedi.

Uzanıp öptüm. Beni kucakladı ve:

—“Bana taşı sen atmadın, taşı sana cehalet attırdı. Haydi, şimdi git yat; sohbetimizi sabahleyin sürdürürüz” dedi.

Dedemin elini öpmüştüm, o da bana sarılmıştı; dahası “Sabahleyin konuşuruz” dedi ya içimi bir huzur kapladı. Artık ona kafama takılan her şeyi sorabilirdim. Burası bizim köyden daha serindi, döşek de yumuşacıktı. Öyle rahat uyumuşum ki sabahleyin hiçbir yorgunluğum kalmamıştı.

Hep birlikte kahvaltı yaptık. Dedem:

—“Hadi bakalım, hem hayvanları güdelim hem de sana çevreyi gezdireyim” dedi.

Biz giyinip, aşağı ininceye kadar anneannem onları ahırdan çıkarmıştı. Hayvanlar gideceği yeri sanki ezberlemiş gibiydiler. Köyün dışına çıktık. hayvanlar karşı yamaca yöneldiler, biz de Mağaracık taşının üzerine çıktık. Dedem omzundaki heybeyi indirdi.

—“Şunu kayanın gölgesine koy, içindikiler kurumasın” dedi.

Hayvanların yayıldığı yerdeki otlar hâlâ yeşildi. Biraz ilerisi yamaç ve yamacın yukarısı tepeye kadar ormanla kaplıydı. Oysaki bizim köyde bu mevsimde yeşil ot bulunmazdı. Ben dedemin yüzüne bakıyor, sorularına nereden başlayacağımı düşünüyordum ki sanki biliyormuşçasına o başladı:

—Bak oğlum, bütün kötülükler cehaletten olur. Peygamberimiz: "İlim Çin'de de olsa arayınız. İlim müminin yitik malıdır, nerede bulursa alır." buyurmuştur. Hacı Bektaş Veli'de: "İlimsiz gidilmeyen yolun sonu karanlıktır." demiştir. İlimden amaç dünyaya dirlik, düzenlik getirmek; yarın Ahiret'te de Hakkın huzuruna yüzakıyla varmak içindir.

Aniden atıldım:

—Dede, Kızılbaş kime denir; niçin sana Kızılbaş diyorlar?

—Müslümanlarla müşrikler arasında geçen Uhut Savaşı'nda, Müslümanlar çok zorlandılar. Bir ara Peygamberimizin çevresi boşaldı. Korunmasız kalan Peygamberimiz yaralanmış, dişleri kırılmıştı. Hazreti Ali yetişip Ona siper oldu. Bu savaşta kendisi de tam 16 yerinden yaralanmıştı. Çarpışmalardan sonra Allah Resulü'nün yanağına batan zırhın parçasını dişleriyle çıkarttı ve emerek kanı durdurdu. Bu sırada başındaki başlığı tutarak kanın yere damlamasını önledi. Peygamberimizin kanıyla kıpkırmızı olan başlığı tekrar giydi. O başlıktan ötürü Hazreti Ali'ye "Kızılbaş" denilmiştir. Oysa ki bu bir onurdur. Böyle başlığa "Kızıl baş" değil "Kızıl Taç" denir. Gördüğün gibi Kızılbaş, Allah ve Resulü için kendini adanmış; onların yolunda canından bile vazgeçmiş kişidir.

Bunu örnek alarak mı yaptığını bilmem ama bir diğer olay daha var. Hazreti Ali, Muaviye ile yaptığı Siffin savaşında da kendi askerlerini ötekilerden ayırt etmek için onlara kırmızı sarık giydirmiştir. Bunların detaylarını tarafsız yazılmış tarih kitaplarında da bulabilirsin. Bazen isimleri Alevi veya Bektaşî diye ayrılssa da ikisi de aynıdır.

Çocukluk bu ya, yine de sordum:

—Dede senin kırmızı sarığın var mı?

Dedem bu soruma şöyle bir gülümsedi; sonra da sanki ders anlatır gibi konuşmaya başladı:

—Kızılbaşlık tinsel bir duygudur. Bu duygu artık sistemleşmiştir. Uyulması gereken kuralları vardır. Buna "Yol" denir. Hazreti Ali Efendimiz "Yol her şeyden uludur." demiştir. Temel felsefesi insan sevgisi olan bu yola gönül veren kişi Yaradan'dan dolayı yaratılanı sever; eline, diline, beline, hâkim olur ve eşine, işine, aşına sahip çıkar.

Bu yolun dört Kapısı vardır. Bunlara; Şeriat kapısı, Tarikat kapısı, Marifet kapısı ve Sırr-ı Hakikat kapısı denir.

İnsan bu dört kapıdan geçtikten sonra Tanrı dostluğuna kavuşur. Ondan sonraki iş ise insanlığa hizmet etmek yani **Hak'tan aldığını halka vermektir.**

İleride bunları sana ayrıntılarıyla anlatırım. Şimdilik şunu bil ki bu kapıların anahtarı ilimdir. Peygamberimiz: "**Ben ilmin şehriyim, Ali kapısıdır.**" demiştir. İlimin şehrine varan ise Sırr-ı Hakikat kapısına ulaşmıştır.

Demek ki **Hakikat Kapısı İlim Kapısı'dır.**

Şimdi sen İlim Kapısı'na yani Hakikat Kapısı'na gideceksin. Eskiden cehalet sana taş attırmıştı. Şimdi git oku; ondan sonra da sen cehaleti taşıla.

Dedem gönlüme pencere değil, sanki gökyüzünü açmıştı. Heyecanla:

—Dede, yolda halen gürül gürül akan pınarlar gördüm. Bizim köyün suyu az, buradan oraya su götürsek olmaz mı?

—Bak, birinci taşı attın bile. Su olmadan temizlik, temizlik olmadan ibadet olmaz. İbadet olmadan da Hakk'a varılmaz. Bir zamanlar iki köy arasında böyle bir konu geçmişti. Sizin köyden bir grup cahil: "O Kızılbaş'ların suyuna mı kaldık !" diye bozgunculuk yaptılar, iş öylece kaldı. İnşallah bir gün onu da sen yaparsın.

O gün dedem o kadar çok şey anlattı ki ömür boyu başka bir şey öğrenmesem bile bana yeterdi. Ertesi günü köyümüze dönerken annemin babası hakkındaki görüşüm şuydu.

Annemin hakkı varmış, Mağaracık'lı dedem gerçekten "Gönlü bol" bir kişiymiş.

Benden bahsediliyordu, birden kendime geldim. Konuşan Muhtardı:

—Kendisi köyümüzden yetişen ilk öğretmendir. Zorunlu hizmetinden sonra serbest iş hayatına atılmış ve memleketimizin saygın iş adamları arasında yerini almıştır. Kazancını bizler için harcayarak on sene önce köyümüzün içme suyunu getirmişti. Şimdi ise "Tek ülküm." dediği köyümüzün ilkokulunu yaptırmış bulunmaktadır. Şimdi yaptırdığı ilkokulun açılışını yapmak üzere alkışlarınızla Başargan beyi kürsüye davet ediyorum.

Kürsüye çıktım. Yönümü "Gönlübol" dedemin mezarının bulunduğu Mağaracık Köyüne çevirerek bağırdım:

—Dede, cehalete bir taş daha attım!

Sonra da okula doğru yürüdüm. Üzerinde makas bulunan eli tepsili güzelce bir kız beni bekliyordu. Açık kapının iki yanına raptiye ile tutturulmuş kırmızı renkli kalın bir kurdele çekilmişti. Kız kesmem için tepsiyi uzattı ama ben yıllar önce anneme sorduğum sorunun yanıtını bulmuş ve kararımı çoktan vermiştim. Bir hamlede **Kırmızı kurdeleyi** yerinden söktüm ve **başıma sardım.**

Bu sırada herkes kapının üzerine yazdırdığım şu yazıyı okuyordu.

“ HAKİKAT KAPISI ”